

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 677/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen psykoterapeuttikoulutuksen maksuttomuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Essayahin /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 677/2020 vp:

Miten hallitus aikoo turvata riittävän psykoterapeuttien määrän tulevaisuudessa ja aikooko hallitus muuttaa psykoterapeuttien koulutuksen maksuttomaksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Psykoterapeutti on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa asetuksessa (564/1994) tarkoitettu nimikesuojattu terveydenhuollon ammatti. Valvira merkitsee hakemuksesta hyväksyttävän koulutuksen suorittaneen henkilön psykoterapeuttina terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin (Terhikki), jolloin hän on oikeutettu toimimaan asianomaisessa ammatissa ja käyttämään asianomaista ammattinimikettä.

Psykoterapiat ovat psykoterapeuttikoulutuksen saaneen henkilön antamia mielenterveyshäiriön poistamiseen tai lieventämiseen tarkoitettuja hoitoja. Psykososiaaliset hoidot kattavat laajemmin erilaisia psykososiaaliseen vuorovaikutukseen perustuvia menetelmiä. Molemmista on vahvaa tutkimusnäyttöä. Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvoston (PALKO) suosituksen mukaan vaikuttavaksi todetut psykoterapiat ja muut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöissä terveydenhuollon julkisesti rahoitettuun palveluvalikoimaan.

Suomessa on 23.9.2020 tilanteen mukaan yhteensä 8339 psykoterapeuttia, jotka on merkitty nimikesuojattuina ammattihenkilöinä terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin ja joiden koulutus pohjautuu useisiin erilaisiin psykoterapiasuuntauksiin. Psykoterapeuttikoulutusta antavat yliopistot, joilla on psykologian tai lääketieteellisen alan koulutusvastuu.

Yliopistolain 7 c §:n mukaan yliopistojen erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettaviksi tarkoitettuja, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä koulutuksia, joiden tavoitteena on tuottaa osaamista sellaisilla asian tuntijuuden aloilla, joilla ei ole markkinaehtoisesti toteutettua koulutustarjontaa. Erikoistumiskoulutuksille on tyypillistä koulutuksen suuntaaminen tutkintoa suppeampaan ja tarkemmin määriteltyyn osaamiseen.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 677/2020 vp

Psykoterapeuttikoulutus on yliopistolaissa määritellyn yliopiston perustehtävän mukaista aikuis-koulutusta, jota järjestetään maksullisena täydennyskoulutuksena. Psykoterapeuttikoulutuksen taustakoulutukset ovat hyvin moninaiset. Yhteisenä tekijänä on ennen koulutukseen hakeutumista vaadittava työkokemus mielenterveyspalveluissa tai sitä vastaavassa tehtävässä. Nykyisellään kustannukset jäävät usein kouluttautujan itsensä maksettavaksi, joskin myös työnantajat osallistuvat jossain määrin koulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla valtion koulutuskorvausta maksetaan vain erikoistumiskoulutuksiin. Koulutuskorvausta ei tämän hetkisen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön mukaan ole mahdollista ohjata täydennyskoulutuksiin kuten psykoterapeuttikoulutukseen. Myös kilpailulainsäädännölliset syyt on otettava huomioon arvioitaessa mahdollisuuksia tukea nykyjärjestelmän mukaista psykoterapeuttikoulutusta valtion budjettivaroin.

Sosiaali- ja terveysministeriö on tietoinen psykoterapiakoulutukseen ja sen kustannuksiin liittyvistä haasteista. Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt virkatyönä esiselvityksen psykoterapeuttikoulutukseen liittyvistä uudistamistarpeista koulutuksen rahoitus mukaan lukien. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän uudistamisen ja kehittämisen yhteydessä on tarkoitus tarkastella myös mahdollisuuksia tukea psykoterapiakoulutuksen toteutumista Suomessa.

Helsingissä 9.10.2020

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru